

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 25. marca 2010*

Vo veci C-392/08,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES podaná 9. septembra 2008,

Európska komisia, v zastúpení: S. Pardo Quintillán a A. Sipos, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Španielskemu kráľovstvu, v zastúpení: B. Plaza Cruz, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanému,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, T. von Danwitz a D. Šváby (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 10. decembra 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Komisia Európskych spoločenstiev vo svojej žalobe navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Španielske kráľovstvo si tým, že nevypracovalo externé núdzové plány pre všetky podniky, na ktoré sa uplatňuje článok 9 smernice Rady 96/82/ES z 9. decembra 1996 o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok (Ú. v. ES L 10, 1997, s. 13; Mim. vyd. 05/002, s. 410), nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11 ods. 1 písm. c) tejto smernice.

Právny rámec

2 Smernica 96/82 sa podľa svojho článku 1 zameriava na prevenciu veľkých havárií za prítomnosti nebezpečných látok a na obmedzenie ich následkov pre človeka a životné prostredie s ohľadom na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany v rámci Európskeho spoločenstva zodpovedajúcim a účinným spôsobom.

3 Článok 11 smernice 96/82 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, že pre všetky podniky, na ktoré sa uplatňuje článok 9:

a) prevádzkovateľ vytvára interný núdzový plán na prijatie opatrení v rámci podniku:

— pre nové podniky pred začatím prevádzky,

— pre existujúce podniky, na ktoré sa predtým smernica [Rady] 82/501/EHS [z 24. júna 1982 o nebezpečenstvách veľkých havárií pri niektorých priemyselných činnostiach (*neoficiálny preklad*) (Ú. v. ES L 230, s. 1)] nevzťahovala, tri roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1,

- pre ostatné podniky dva roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1;
- b) prevádzkovateľ poskytuje príslušným orgánom potrebné informácie, aby tieto mohli navrhnúť externý núdzový plán v nasledujúcich termínoch:
- pre nové podniky pred začatím prevádzky,
  - pre existujúce podniky, na ktoré sa predtým smernica 82/501/EHS nevzťahovala, tri roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1,
  - pre ostatné podniky dva roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1;
- c) orgány určené na tento účel členskými štátmi navrhnú externý núdzový plán na prijatie opatrení mimo podniku.

2. Núdzové plány musia byť vytvorené tak, aby:

- obsahovali a kontrolovali incidenty tak, aby minimalizovali účinky, ako aj obmedzovali škody na človeku, životnom prostredí a majetku,

- zaviedli opatrenia potrebné na ochranu človeka a životného prostredia pred účinkami veľkých havárií,

- oznamovali potrebné informácie verejnosti a službám alebo orgánom, ktoré sa zaoberajú danou oblasťou,

- zabezpečovali obnovenie a očistenie životného prostredia po veľkej havárii.

Núdzové plány obsahujú informácie, ktoré sú uvedené v prílohe IV.

...

4. Členské štáty zabezpečia, že interný a externý núdzový plán sa preskúmajú, preskúšajú a tam, kde je to potrebné, zrevidujú a aktualizujú prevádzkovateľmi a určenými orgánmi vo vhodných intervaloch, avšak nie neskôr ako po troch rokoch. Prieskum zohľadňuje zmeny, ktoré sa uskutočnili v daných podnikoch alebo v rámci súvisiacich núdzových služieb, nové technické poznatky a poznatky týkajúce sa ohlasu na veľké havárie.

...“

- 4 Na základe článkov 24 a 25 smernice 96/82 boli členské štáty povinné prijať opatrenia potrebné na vykonanie tejto smernice najneskôr 3. februára 1999.

Konanie pred podaním žaloby

- 5 Vzhľadom na to, že Komisia dospela k záveru, že Španielske kráľovstvo nespĺnilo povinnosti stanovené v článku 11 ods. 1 písm. c) smernice 96/82, 23. marca 2007 začala konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 226 ES a vyzvala tento členský štát, aby v tejto súvislosti predložil pripomienky.
- 6 V listoch z 12. a 25. júna 2007 odpovedali španielske orgány na výzvu Komisie a informovali ju o počte podnikov dotknutých ustanoveniami smernice 96/82 a o počte podnikov, ktoré disponujú externým núdzovým plánom.
- 7 Na základe týchto informácií Komisia konštatovala, že stále existovali podniky, ktoré taký plán nemali, a 23. októbra 2007 vydala odôvodnené stanovisko, v ktorom Španielske kráľovstvo vyzvala, aby prijalo opatrenia na vykonanie tohto stanoviska v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia.
- 8 V odpovedi na toto stanovisko z 10. januára 2008 španielske orgány spresnili, že z celkového počtu dotknutých podnikov, ktorý predstavoval 238 podnikov v roku 2005 a 280 podnikov v decembri 2007, 186 podnikov malo schválený externý núdzový plán.

Okrem toho uviedli, že článok 11 ods. 1 písm. b) smernice 96/82 síce stanovuje lehotu týkajúcu sa povinnosti prevádzkovateľa dotknutého podniku poskytnúť potrebné informácie príslušným orgánom, ale naproti tomu nestanovuje žiadnu lehotu týkajúcu sa povinnosti týchto orgánov vypracovať externé núdzové plány.

- 9 Keďže Komisia naďalej považovala situáciu za neuspokojivú, podala predmetnú žalobu.

O žalobe

- 10 Španielske kráľovstvo pripúšťa, že ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, čiže k 23. decembru 2007, 94 podnikov na jeho území, na ktoré sa vzťahoval článok 9 smernice 96/82, nemalo externý núdzový plán.
- 11 Napriek tomu tvrdí, že článok 11 ods. 1 písm. c) smernice 96/82 nestanovuje lehotu, v ktorej musia príslušné orgány vypracovať externé núdzové plány, a že im nemožno stanoviť rovnakú lehotu, akú stanovuje článok 11 ods. 1 písm. a) tejto smernice na vypracovanie interných núdzových plánov prevádzkovateľmi dotknutých podnikov. Podporne dodáva, že skutočnosť, že títo prevádzkovatelia neposkytli potrebné informácie podľa článku 11 ods. 1 písm. b) smernice 96/82, v každom prípade odôvodňuje neexistenciu externých núdzových plánov pre určitý počet dotknutých podnikov. Na záver uvádza, že počas roka 2008 bolo vypracovaných sedem externých núdzových plánov.

- 12 V prvom rade treba uviesť, že ustanovenia článku 11 smernice 96/82 týkajúce sa podnikov, v ktorých sa nachádzajú veľké množstvá nebezpečných látok, tvoria súbor noriem, ktorých cieľom je zaistiť koherentný a účinný systém obmedzenia dôsledkov veľkých havárií.
- 13 Vypracovanie externých núdzových plánov tak patrí do procesu pozostávajúceho z viacerých etáp, po prvé z vypracovania interných núdzových plánov prevádzkovateľmi dotknutých podnikov a poskytnutia potrebných informácií príslušným orgánom, po druhé z vypracovania externých núdzových plánov týmito orgánmi a po tretie z preskúmania a v prípade potreby prepracovania a aktualizácie interných a externých núdzových plánov uvedenými prevádzkovateľmi a orgánmi.
- 14 Je nesporné, že článok 11 ods. 1 a 4 smernice 96/82 stanovuje lehotu len pre prvú a tretiu etapu. Neexistencia presnej lehoty na vypracovanie externých núdzových plánov v tomto ustanovení však sama osebe neznamená, že na splnenie tejto povinnosti členskými štátmi nie je stanovená žiadna lehota.
- 15 Táto povinnosť by totiž bola zbavená svojho obsahu a systém ochrany zavedený článkom 11 smernice 96/82 by nemal žiadny potrebný účinok, pokiaľ by vypracovanie týchto plánov príslušnými orgánmi mohlo byť odložené na neurčito.
- 16 V tejto súvislosti treba pripomenúť, ako to vyplýva z článku 11 ods. 2 smernice 96/82, že interné a externé núdzové plány sú vypracúvané najmä s cieľom obsahovať a kontrolovať incidenty tak, aby minimalizovali účinky, ako aj obmedzovali škody na človeku, životnom prostredí a majetku a aby zaviedli opatrenia potrebné na ochranu človeka a životného prostredia pred účinkami veľkých havárií.

- 17 Okrem toho najmä z prílohy IV smernice 96/82 týkajúcej sa informácií, ktoré sa majú nachádzať v núdzovom pláne, vyplýva, že medzi internými a externými núdzovými plánmi existuje vzájomná závislosť a ich koordinácia zabezpečuje účinnosť mechanizmu stanoveného v článku 11 smernice 96/82.
- 18 Z toho vyplýva, že príslušné vnútroštátne orgány musia informácie poskytnuté prevádzkovateľmi dotknutých podnikov bezodkladne použiť na účely vypracovania externých núdzových plánov.
- 19 Ide predovšetkým o situácie, keď sa požadujú určité informácie, ktorých krátko aktuálnosť môže spôsobiť neúčinnosť núdzového plánu, ktorý sa na nich zakladá. Z tohto dôvodu sú členské štáty povinné zaviesť systém podľa článku 11 ods. 4 smernice 96/82, v rámci ktorého sa interné a externé núdzové plány preskúmajú, a ak je to potrebné, prepracujú a aktualizujú vo vhodných intervaloch nie dlhších ako tri roky.
- 20 Lehota na splnenie povinnosti stanovenej v článku 11 ods. 1 písm. c) tejto smernice preto v zásade môže začať plynúť až od poskytnutia uvedených informácií.
- 21 Na základe týchto úvah treba vyvodiť záver, že príslušné orgány sú povinné vypracovať externé núdzové plány stanovené v článku 11 smernice 96/82 v lehote, ktorá na jednej strane neohrozí potrebný účinok ustanovení tohto článku, ale na druhej strane zohľadní čas potrebný na dokončenie týchto plánov, teda v primeranej lehote od poskytnutia potrebných informácií prevádzkovateľmi.

- 22 V prejednávanej veci je nesporné, že externé núdzové plány neexistovali pre všetky dotknuté podniky už niekoľko rokov.
- 23 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 11 ods. 1 písm. b) smernice 96/82 stanovuje niekoľko lehôt v závislosti od rôznych kategórií podnikov. Treba však uviesť, že prevádzkovatelia podnikov, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, mali príslušným orgánom poskytnúť informácie potrebné na vypracovanie externých núdzových plánov buď pred začatím prevádzky týchto podnikov, alebo najneskôr do 3. februára 2002, čiže tri roky po uplynutí lehoty na prebratie smernice.
- 24 Čas, ktorý uplynul od tohto dňa až do dňa uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, teda do 23. decembra 2007, je tak zjavne neprimeraný, pretože v prejednávanej veci nemôže odôvodniť neexistenciu externých núdzových plánov pre všetky dotknuté podniky.
- 25 Okrem toho, hoci sa podľa článku 11 ods. 1 smernice 96/82 povinnosť vypracovať externé núdzové plány spája s povinnosťou prevádzkovateľov dotknutých podnikov poskytnúť potrebné informácie príslušným orgánom, aby mohli tieto plány vypracovať, nemení to nič na skutočnosti, že toto ustanovenie ukladá členským štátom povinnosť dohliadať na to, aby uvedení prevádzkovatelia poskytli potrebné informácie v stanovených lehotách. Za týchto okolností skutočnosť, že v niektorých prípadoch príslušné orgány nemajú v stanovených lehotách k dispozícii potrebné informácie, nemôže odôvodniť neexistenciu externých núdzových plánov, ako to uviedla aj generálna advokátka v bode 20 svojich návrhov.
- 26 Pokiaľ ide o vypracovanie viacerých externých núdzových plánov počas roka 2008, stačí pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa má existencia nesplnenia

povinnosti hodnotiť vo vzťahu k situácii konkrétneho členského štátu ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku a že Súdny dvor nemôže brať do úvahy neskoršie zmeny (pozri najmä rozsudok zo 6. decembra 2007, Komisia/Nemecko, C-456/05, Zb. s. I-10517, bod 15).

- 27 Za týchto okolností treba žalobu Komisie považovať za dôvodnú.
- 28 V dôsledku toho je potrebné konštatovať, že Španielske kráľovstvo si tým, že nevypracovalo externé núdzové plány pre všetky podniky, na ktoré sa uplatňuje článok 9 smernice 96/82, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11 ods. 1 písm. c) tejto smernice.

O trovách

- 29 Na základe článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania a Španielske kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Španielske kráľovstvo si tým, že nevypracovalo externé núdzové plány pre všetky podniky, na ktoré sa uplatňuje článok 9 smernice Rady 96/82/ES z 9. decembra 1996 o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou**

nebezpečných látok, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11 ods. 1 písm. c) tejto smernice.

2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy